

170 DODINA OD RODENJA EMINESCUA

vineri, 14 februarie 2020

15. sije nja obilježava se 170. obljetnica ro enja velikog pjesnika Mihaia Eminescua, koji je umro 15. lipnja 1889. u 39. godini života.

Pravi fenomen u rumunjskoj poeziji, Mihai Eminescu stvorio je istinska umjetni ka djela koja nas i sada iznena uju svojom prirodnoš u i osjetljivoš u. Ro en je kao Mihaj Eminovi i u gradu Botošani, bio je romanti ki pesnik, romanopisac i novinar i smatra se najutjecajnijim i najpoznatijim rumunjskim pjesnikom, kao i prvi moderni pjesnik u rumunj-skoj književnosti.

Eminescu je bio aktivan lan književnoga društva Junimea i radio kao urednik novina Vrijeme, službenih novina Konzervativne stranke izme u 1880.—1918. godine. Njegova poezija je prvi put objavljena kada je imao 16 godina, a sa 19 godina je oputovao u Be na studije. Pjesnikovi rukopisi, koji sadrže 46 svezaka i oko 14 tisu a stranica, darovani su rumunjskoj akademiji 25. sije nja 1902.

O datumu i mjestu njegovog ro enja dosta se raspravljalo tijekom vremena.

U registru Junimee, Eminescu je napisao da je njegov datum ro enja 22. prosinca 1849. godine, dok u dokumentima iz gimnazije ernauci, koju je Eminescu poha ao, kao njegov ro endan se navodi 14. prosinca 1849. godine. Ipak, službeni datum ro enja prihva a se 15. sije nja 1850. Taj se datum pojavljuje u više izvora, uklju uju i spis krštenja iz crkve Uznesenja u Botosani; u ovom spisu datum ro enja bio je 15. sije nja 1850. godine, a datum krštenja bio je 21. istog mjeseca.

Datum njegova ro enja potvrdila je pjes-nikova starija sestra, Agle Drogli.

U 19. stolje u Kraljevina Rumunjska obuhvatala je samo rumunjske kneževine bara Româneasc i Moldaviju. Basarabija je bila dio Ruskog carskog ve od po etka ovog stolje a, dok su Transilvanija i Bukovina bile pod Austro-ugarskom vlaš u ve od kraja osamnaestog stolje a. U ovom periodu, me utim, rumunjske su kulturne i politi ke elite sanjale o objedinjavanju svih teritorija masovno naseljenih Rumunjima u jednu državu. Krajem devetnaestog stolje a ro ena je akcija nacionalnog ujedinjenja, koju su predvodili najprosvjetljeniji umovi Rumunjske tog razdoblja, na elu s Eminescuom. Projekt se zvao “Velika Dacia” i tražilo se ujedinjenje svih rumunjskih pokrajina u istoj državi. On je, u tom kontekstu, zajedno s intelektualcima iz Rumunjske, ali i Banata, Transilvanije i Bukovine, 1882. godine osnovao iredentisti ku organizaciju “Karpati”. Pokret je brutalno ukinut 28. lipnja 1883. a Eminescu je uklonjen iz javnog života zatvaranjem u ludnicu.

Projekt “Velika Dacia” ostvarit e se tek 1918. godine, trenutak koji Eminescu nije doživio.

Daniel Lucacela

